

أعوذُ باللهِ جاء فضائل

24-July-2025

هفتیوار سنتن پری اجتماع ۾ تئیں وارو

سُنْتَن پریو بیان

(For Islamic Brothers)

24 جولاءِ، 2025ء (بمطابق: 28، محرم الحرام 1447 هجري) جو سڄي پاڪستان

۾ دعوتِ اسلامي جي هفتيوار اجتماعن ۾ ٿيڻ وارو بيان

اعوذُ باللهِ جا فضائل

هن بيان ۾ توهان ڄاڻي سگهندؤ...

❁ ... شيطان کي ڊيچارڻ جو طريقو

❁ ... دين جي واٽ ۾ خطرناڪ ترين ڌاڙيل

❁ ... آخري 2 سورتن ۾ ايمان افروز نڪتو

❁ ... بُرائي جا 70 دروازا

پيشڪش

FOR FEEDBACK
(+92) 315 2692 786

الْمَدِينَةُ الْعِلْمِيَّةُ

Islamic Research Center

(شعبه: بياناتِ دعوتِ اسلامي)

GET MORE SPEECHES
(+92) 310 8882 033

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ط وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتِمِ النَّبِيِّنَّ ط

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ اللّٰهِ

تَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِعْتِكَافِ (ترجمو: مون سنّتِ اعتكاف جي نيّت ڪئي)

درودِ پاڪ جي فضيلت

حضرت محمد بن سعيد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: مون درودِ پاڪ جو هڪ تعداد مقرر (Fixed) ڪري رکيو هو ۽ روزانو اوتري تعداد ۾ درودِ شريف پڙهي سمهندو هيس، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! درودِ پاڪ جي برڪت سان هڪ ڏينهن مون تي ڪرم ٿي ويو، مان سُتل هيس ته قسمت جاڳي پئي، پيارا آقا، حبيبِ خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ منهنجي خواب ۾ تشريف فرما ٿيا ۽ محبت پريي لهجي ۾ فرمايائون: اي منهنجا پيارا اُمّتي! جنهن وات سان تون مون تي درود پڙهندو آهين، ويجهو ڪر! مان ان وات کي چُمان...!!

حضرت محمد بن سعيد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جان ڪائنات، فخرِ موجودات صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمانِ ديشانِ بدتي مون کي حيا آئي ته ڪٿي منهنجو وات ۽ ڪٿي حُضُور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا پيارا پيارا، سُهڻا سُهڻا مُبارڪ چپ...!! اهو سوچي مون حيا وچان پنهنجو چهرو جهڪائي ڇڏيو، پر سراپا حُسن و جمال، بي بي آمنه جي لال صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پاڻ منهنجي گل کي چميائون...! حضرت محمد بن سعيد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ وڌيڪ فرمائن ٿا: سرڪارِ عالي و قار، مڪي مڌني تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مون کي هن عنايت سان نوازيو ٿي هو ته منهنجي اک ڪلي وئي، پياري آقا، مڪي مڌني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي خوشبوئن سان (گهر) مهڪي رهيو هو ۽ منهنجو گل ته 8 ڏينهن تائين مهڪندو رهيو. (1)

وہ جس رَہ سے گزرتے ہیں، کبھی رہتی ہے مُدت تک
نصیب اُس گھر کے جس گھر میں وہ ٹھہریں میہماں ہو کر (1)

وضاحت: پیارا آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جنهن رستي تان لنگهندا آهن، اهو وڏي عرصي تائين خوشبودار رهندو آهي، الله اڪبر! اهو گھر ڪيترو نه خوش نصيب آهي جو جنهن گھر ۾ پاڻ سڳورا جلوه فرما ٿيندا آهن.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

بيانِ بدنِ جون نيتون

حديثِ پاڪ ۾ آهي: **إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ** (عملن جو دارومدار نيتن تي آهي). (2)

اي عاشقانِ رسول! سٺين سٺين نيتن سان عمل جو ثواب وڏي ويندو آهي. اچو! بيانِ بدنِ کان پهريان ڪجهه سٺيون سٺيون نيتون ڪري وٺون، نيت ڪريو! ﷻ الله پاڪ جي رضا جي لاءِ بيانِ بدنِ سٺو ﷻ باادب ويهندس ﷻ خوب توجُّه سان بيانِ بدنِ سٺو ﷻ جيڪو بدنِ سٺو، ان کي ياد رکڻ، پاڻ عمل ڪرڻ ۽ ٻين تائين پهچائڻ جي ڪوشش ڪندس.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

شيطان کي ڊيچارڻ جو طريقو

صحابيءَ رسول حضرت ابوسعيد خُدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائين ٿا: هڪ ڀيري مون ابليس (يعني شيطان ملعون) کي ڏٺو، مان ڏٺو ڪٿي ان ڏانهن وڌيس ته جيئن ان کي مار ڏيان. شيطان چيو: اي ابوسعيد...! ڇا اوهان نٿا ڄاڻو ته مان لٺ يا ڪنهن به ڏنياوي هٿيار کان ناهيان ڊڄندو. مون چيو: اي ملعون...! پوءِ تون ڪهڙي شيءِ کان ڊڄندو آهين؟ چيائين: 2 شين کان ڊڄندو آهيان: (1): **إِسْتِعَاذَةٌ** (يعني الله پاڪ جي پناهه گهرڻ، مثال طور **أَعُوذُ بِاللَّهِ** پڙهڻ) کان (2): **صِدْقِين** جي **نُورِ مَعْرِفَتِ** کان. (سلوة العارفين، ج: 1، ص: 124)

1... ذوقِ نعت، صفحہ: 130-

2... بخاری، کتابِ بَدءِ الْوَحْيِ، صفحہ: 65، حديث: 1-

صحابي جي نگاهہ جو کمال

پيارا اسلامي پاترو! هن ايمان افروز واقعي جي روشني ۾ صحابي ۽ رسول جي نگاهن جو کمال ڏسو! شيطان عام اک سان نظر ناهي ايندو. الله پاڪ فرمائي ٿو:

ترجمو کنزُ العرفان: بيشڪ اهو پاڻ ۽ ان جو قبيلو توهان کي اتان کان ڏسن ٿا جتان کان توهان انهن کي نٿا ڏسو.

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ^ط (سپارو: سورت اعراف: 26)

معلوم ٿيو: اسان جهڙا عام ماڻهو شيطان کي ڏسي ناهن سگهندا پر صحابي ۽ رسول جي نگاهن جو کمال ڏسو! جنهن کي ڪو به ناهي ڏسي سگهندو، صحابي ۽ رسول ان کي ڏسي به رهيا آهن، ان کي مار ڏيڻ لاءِ ڏنڊو کڻي اڳتي وڌي به رهيا آهن ۽ ان سان ڳالهائي به رهيا آهن. **سُبْحَانَ اللَّهِ!**

يہ شان ہے خدمت گاروں کی سرکار کا عالم کیا ہوگا

جڏهن حالتِ ايمان ۾ چهرهءِ مصطفيٰ جي زيارت ڪندڙن جي هيءَ شان آهي جو هو ڏسي سگهن ٿا، جنهن کي ڪو به نٿو ڏسي سگهي ته سرڪارِ عالي وقار، مڪي مدني تاجدار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي نگاهہ پاڪ جي شان ڪهڙي هوندي...؟ اعليٰ حضرت **رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ** لکن ٿا:

سر عرش پر ہے تری گزر، دلِ فرش پر ہے تری نظر
ملکوت و مُلک میں کوئی شے، نہیں وہ جو تجھ پہ عیاں نہیں

وضاحت: يار رسولَ الله **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ!** اوهان جو شان ته هي آهي جو عرشِ اعظم جي سير فرمائيندا آهيو ايتري بلندين جي باوجود به اسان غلامن جي دلين تي پنهنجي نظر رکندا آهيو، الله پاڪ جي ڪائنات ۾ اهڙي ڪابه شيءِ ناهي جيڪا اوهان کان لڪيل رهي هجي.

اچو! محبتِ صحابه ۾ جهومي جهومي نعرا هڻون ٿا:

جنتي	جنتي	سب صحابيات بهي!	جنتي	جنتي	هر صحابي نبي!
جنتي	جنتي	حضرت صديق بهي!	جنتي	جنتي	چار ياران نبي!
جنتي	جنتي	عثمان غني!	جنتي	جنتي	اور عمر فاروق بهي!
جنتي	جنتي	پن ڪن حسين بهي!	جنتي	جنتي	فاطمه اور علي!
جنتي	جنتي	هر زوجة نبي!	جنتي	جنتي	والدين نبي!
جنتي	جنتي	پن معاويه بهي!	جنتي	جنتي	اور ابو سفيان بهي!

شیطان اسان جو دشمن آهي

پيارا اسلامي پائرو! شيطان اسان جو دشمن آهي. ان کي دشمن ئي ڄاڻڻ، ان سان انتهائي نفرت رکڻ تمام ضروري آهي.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا^ط (سپارو: 22، فاطر: 6)

ترجمو ڪنڙُ العرفان: بيشڪ شيطان توهان جو دشمن آهي ته توهان به ان کي دشمن ڄاڻو.

يعني اي انسانو! الله پاڪ جي عبادت تي قائم رهي ۽ الله پاڪ جي نافرمانِي ۾ شيطان جي پيروي نه ڪري شيطان سان دشمني ڪندا رهو! ان کي هميشه ئي دشمن ڄاڻيندا رهو.⁽²⁾

پيارا اسلامي پائرو! شيطان نهايت ئي خبيث دشمن آهي. انسان سان دشمني ڪرڻ، ڪنهن به حال ۾ انسان سان دوستي نه ڪرڻ شيطان جي فطرت ۾ شامل آهي. ان خبيث جو بس هڪ ئي مشن آهي، اهو هي ته جيئن به ٿي سگهي انسان کي جهنم جو حقدار بڻائي ڇڏجي. تنهنڪري اسان جي نجات هن ۾ آهي ته اسان شيطان خبيث سان دشمني ڪيون ۽ ان کي پاڻ تي هرگز قابو نه ٿيڻ ڏيون.

... نه ته هلاڪ ٿي ويندو

حضرت يحيٰ بن معاذ رازي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: شيطان فارغ آهي، اوهان مصروف رهو ٿا، شيطان توهان کي ڏسي ٿو، اوهان ان کي نتا ڏسو، اوهان

1... وسائل فردوس، صفحہ: 53-

2... مکاشفة القلوب، باب في عداوة الشيطان، صفحہ: 69-

ان کي وساري ڇڏيو ٿا، اهو توهان کي نٿو وساري، توهان جي اندر ان جا سؤوس موجود آهن، پوءِ اهو لازمي آهي ته اوهان شيطان سان جنگ ڪيو! نه ته هلاڪت کان محفوظ نه رهي سگهندؤ. (1)

الله پاڪ جي پناهه ۾ اچي وڃو..!

پيارا اسلامي پائرو! شيطان واقعي نهايت خطرناڪ دشمن آهي، هي اهو خبيث آهي، جيڪو جان کي نقصان ناهي پهچائيندو، ايمان ڪسي هميشه لاءِ جهنم جو حقدار بڻائيندو آهي. تنهنڪري سعادت مند اهو ئي آهي جيڪو ان خبيث سان دشمني ڪري ۽ ان جي چالن کان هميشه بچڻ جي ئي ڪوشش ڪندو رهي.

هاڻي سوال اهو آهي ته ان خبيث کان ڪيئن بچجي؟ آيتِ ڪريم ٻڌندا! الله پاڪ فرمائي ٿو:

وَ اِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ ۙ فَاَسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ۗ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ (سپارو: 24، سورت حم السجده: 36)

ترجمو ڪنزُ العرفان: ۽ جيڪڏهن توکي شيطان جي طرف کان ڪو وسوسو اچي ته الله جي پناهه گهرو. بيشڪ اهو ئي ٻڌڻ وارو، ڏسڻ وارو آهي.

يعني اي انسان! جيڪڏهن شيطان توکي وسوسو ڏياري، الله پاڪ جي نافرمانِي تي اڀاري ته ان جي شر کان بچڻ لاءِ الله پاڪ جي پناهه گهر، رَبِّ ڪريم جي حضور التجائون ڪر، بيشڪ اهو تنهنجون دعائون، التجائون ٻڌڻ وارو، تنهنجي حال کي ڄاڻڻ وارو آهي. (2)

دين جي راه جو خطرناڪ ترين ڌاڙيل...!!

حضرت جنيد بغدادي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ تمام وڏا بزرگ ٿي گذريا آهن. پاڻ فرمائن ٿا: هڪ رات مون خواب ڏٺو، ڇا ٿو ڏسان، شيطان پنهنجا سڀئي ڪپڙا لاهي ڇڏيا آهن ۽ انسانن سان ڪيڏي رهيو آهي. مون پڇيو: اي بيشرم! توکي حيا نٿو اچي، ڪپڙا لاهي ماڻهن جي سامهون اچين ٿو؟ شيطان چيو: اي جنيد...!

1... منهاج العابدین، العقبة الثالثة عقبة العوائق، العائق الثالث: الشيطان، صفحه: 132-
2... تفسير صراط الجنان، پارہ: 24، سورۃ حم السجده، زیر آیت 36، جلد: 8، صفحه: 644 بتصرف

اوهان هنن کي انسان سمجهو ٿا؟ جيڪڏهن هي انسان هجن ها ته منهنجي چنبي ۾ ڇو ڦاسن ها؟ مون چيو: تنهنجي ويجهو حقيقي انسان کير آهي؟ چيائين: شيراز جي جامع مسجد ۾ 3 ماڻهو آهن، انهن منهنجو جيئڻ ڏکيو ڪري ڇڏيو آهي، مون کي ڪمزور ڪري ڇڏيو آهي.

شيخ جنيد رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: منهنجي اک کلي، مان شيراز جي جامع مسجد ۾ پهتس. اتي واقعي 3 بزرگ موجود هئا. انهن مون کي ڏسي فرمايو: جنيد...! هر ڪنهن جي ڳالهه تي يقين ڪري وٺي ٿو؟ فرمائن ٿا: مان ويهي رهيس. انهن بزرگن فرمايو: جنيد! ڄاڻي وٺ! جنهن شيطان مردود کان الله پاڪ جي پناهه گهري، اهو مضبوط دين تي قائم ٿي ويو. وڌيڪ فرمايائون: ياد رک...! شيطان دين جي راه جو ڌاڙيل آهي. جڏهن تون الله پاڪ جي پناهه گهريندو ته اهو توکان پري پڇي ويندو ۽ ڌاڙو نه هڻي سگهندو.⁽¹⁾

سُبْحَانَ اللَّهِ! معلوم ٿيو: شيطان دين جي راه جو خطرناڪ ترين ڌاڙيل آهي، ان کان بچڻو آهي ته الله پاڪ جي پناهه ۾ اچڻو پوندو، اهو ئي قدرتن وارو رب ڪريم آهي جيڪو اسان کي ان مردود کان بچائي سگهي ٿو. جڏهن اسان الله پاڪ جي پناهه ۾ ايندا آهيون، پوءِ شيطان جو ڪهڙو حال ٿيندو آهي، اهو به ٻڌي وٺو!

ڪارو، سياه بدحال شيطان

حضرت زبير بن عوام رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ صحابيءَ رسول آهن، مسلمانن جي پهرين خليفه حضرت ابوبڪر صديق رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ جا نياڻا آهن، تمام اوچي رُتبي واري هستي آهن، سندن شمار به **عشره مبشره** ۾ ٿئي ٿو. **عشره مبشره** انهن 10 صحابن کي چوندا آهن، جن کي حضور اڪرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جنّت جي خوشخبري ٻڌائي. ايئن ته سڀ صحابه ئي جنّتي آهن پر انهن 10 کي جنّت جي خوشخبري ملڻ، انهن جي خصوصي شان آهي. خير! حضرت زبير بن عوام رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: هڪ ڏينهن مان مسجد نبوي شريف ۾ ويٺو الله پاڪ جو ڏڪر ڪري رهيو هيس، اوچتو منهنجي ساڄي ڪن ۾ آواز آيو: **السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ!**

مون منهن ڦيرائي ڏنو، اتي ڪوبه نه هو. مون کي ٿورو خوف آيو ته سلام ڪنهن ڪيو آهي. ايتري ۾ آواز آيو: ڊڄو نه، مان مسلمان جن آهيان. هڪ سوال پڇڻ لاءِ حاضر ٿيو آهيان. فرمائون: پڇڻ چا پڇڻو اٿئي. جن چيو: مان شيطان جي مجلس ۾ هيس، شيطان پنهنجي لشڪر جو جائزو وٺي رهيو هو. ايتري ۾ اتي هڪ شيطاني چيلو آندو ويو، ان جو رنگ تمام ڪارو ٿي ويو هو، حالت به تمام گهڻي خراب هيس، شيطانن ۾ ان کان خراب حال وارو ڪو به نه هو. شيطان ان کان پڇيو: تنهنجو هي حال ڪنهن ڪيو آهي؟ ۽ جنهن شخص تي مون توکي مسلط ڪيو هو، ان جو ڇا ٿيو...؟ اهو چيلو چوڻ لڳو: ان شخص کي مان قابو نه ڪري سگهيس. شيطان رڙ ڪئي: تون تباه ٿئين، ڇو قابو نه ڪري سگهينس. چيلي چيو: اهو شخص ڪجهه ڪلما پڙهندو آهي. شيطان پڇيو: ان جو نالو ٻڌاءِ! چيلي چيو: زبير بن عوام. هاڻي اهو مسلمان جن جيڪو حضرت زبير بن عوام رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي خدمت ۾ حاضر ٿيو هو، چوڻ لڳو: عالي جاہ...! اهي ڪهڙا ڪلمات آهن جيڪي اوهان پڙهندا آهيو، مون کي به سيڪاري ڇڏيو! فرمائون: مان جڏهن صبح جو اٿندو آهيان ته چوندو آهيان:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَاقَبَانِي فِي بَدَنِ، وَرَدَّ رُوحِي فِي

جَسَدِي، أَمِنْتُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ، وَاسْتَسَكْتُ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى، لَا انْفِصَامَ لَهَا، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

(سَلَوَةُ الْعَارِفِينَ، ج. 1، ص. 125)

ترجمو: مان الله جي پناه گهران ٿو شيطان مردود ڪان. الله جي نالي سان شروع جيڪو نهايت مهربان، رحم ڪرڻ وارو آهي. سڀئي تعريفون الله پاڪ جي لاءِ آهن، جنهن منهنجي جسم ۾ عافيت ڏني، ۽ منهنجي روح کي منهنجي جسم ۾ واپس موٽايو. مان شان ۽ عظمت واري الله تي ايمان آندو ۽ مضبوط ڪڙي (يعني دين اسلام) کي مضبوطي سان جهلي ورتو، جيڪو ڪڏهن به نه ٽٽندو، ۽ الله خوب ٻڌڻ وارو، ڄاڻڻ وارو آهي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

پيارا اسلامي ڀائرو! غور فرمايو! اَعُوذُ بِاللَّهِ پڙهڻ جون ڪيتريون برڪتون آهن. شيطان جو چيلو جيڪو حضرت زبير بن عوام رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سان گڏ هو، پاڻ جيئن ته الله پاڪ جي پناه گهرندا هئا، تنهنڪري اهو خبيث تمام ڪارو ٿي

نهایت ئي بدحال ٿي ويو. اسان کي به گهرجي ته اسان استعاذه (يعني الله پاڪ کان پناهه گهرڻ) جي ڪثرت ڪندا ڪريون. ان جو هڪ آسان طريقو اهو آهي ته ڏينهن ۾ وقتاً فوقتاً **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** پڙهندا رهون، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** شيطان خبيث کان پناهه ملندي رهندي.

10 پيرا اَعُوذُ بِاللَّهِ پڙهڻ جي فضيلت

پيارا اسلامي ڀائرو! اڄڪلهه ايڊوانس دور آهي، جيڪڏهن ڪنهن کي سيڪيورٽي ٿريڊز (خطرا) هجن يعني جان، مال وغيره جو خطرو هجي ته اهو وڏي رقم خرچ ڪري سيڪيورٽي گارڊز رکندو آهي، ڇو...؟ ته جيئن ڪو ان کي نقصان نه پهچائي سگهي. ڇا خيال آهي؟ هي سيڪيورٽي گارڊ ان کي نقصان کان بچائي سگهن ٿا؟ نه بچائي سگهندا. **إِذَا جَاءَ التَّقْدِيرُ فَاتَّ الشَّدِيدُ بِدُجْدَهْنِ** تقدير غالب ايندي آهي ته تدبيرون ڪم ناهن اينديون. پر پوءِ به سيڪيورٽي گارڊز ته رکيا ئي ويندا آهن نه

اسان مان هر هڪ کي سيڪيورٽي ٿريڊز آهن ۽ ايترا خطرناڪ ٿريڊز جو ان ۾ جان جو نه ايمان جو خطرو آهي. دشمن اهڙو چالاک، چاڪ و چوبند، اهڙي بچڙي ترين پلاننگ ڪرڻ وارو آهي جو الله پاڪ جي پناهه...! ۽ اهو دشمن آهي ڪٿي: اسان جي رڳن ۾ رت وانگر ڊوڙي رهيو آهي. هاڻي ٻڌايو! اهڙي خطرناڪ دشمن جي خلاف اسان کي ڪيتري سيڪيورٽي جي ضرورت آهي. جڏهن جان بچائڻ لاءِ ماڻهو هزارين بلڪه لکين رپيا خرچ ڪري سيڪيورٽي حاصل ڪري وٺندا آهن ته اسان ايتري خطرناڪ ترين دشمن کان پنهنجي جان نه بلڪه ايمان بچائڻ لاءِ سيڪيورٽي حاصل ڇو نه ڪندا آهيون.

هاڻي اوهان چوندؤ ته هي سيڪيورٽي ڪٿان ملندي؟ ڪيئن ملندي؟ ڪيترو خرچ ٿيندو؟ ڏاڍو آسان طريقو آهي. قربان وڃجي! اسان جي آقا ۽ مولا، مڪي مدني مصطفيٰ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جي عنايتن تي، اسان جي حفاظت جو سڄو بندوبست فرمايو اٿن. حديث پاڪ ۾ آهي: **يَا مَعْشَرَ النَّاسِ صَلِّ عَلَى اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** فرمايو: جيڪو ٻانهو روزانو 10 پيرا شيطان مردود کان الله پاڪ جي پناهه گهري

(مثال طور **اعوذُ باللهِ** پڙهي)، الله پاڪ ان سان گڏ هڪ فرشتو مُقَرَّر فرمائي ڇڏيندو، جيڪو شيطان کي ان کان پري ڀڄائيندو رهندو. (1)

امام حَسَن بصري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جڏهن ٻانهو دل کي حاضر ڪري (يعني معنيٰ تي ڌيان رکي) **اعوذُ باللهِ** پڙهندو آهي ته الله پاڪ ٻانهي ۽ شيطان جي وچ ۾ 300 پرڏا حائل فرمائي ڇڏيندو آهي. (2)

سُبْحَنَ اللهُ! هي آهي شيطان جهڙي خطرناڪ ترين ايمان جي دشمن کان حفاظت جو طريقو. ڪيترو آسان عمل آهي، بس روزانو وقت ڪڍي... وقت به ڪيترو ڪڍڻو آهي؟ چند سيڪنڊ. بس ٿوري تَوَجُّهُ فرمايو! ڏهن ٺاهيو! روزانو صِرْف 10 ڀيرا **اعوذُ باللهِ** پڙهڻ جي عادت بڻائي وٺو! **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** الله پاڪ فرشتي کي اسان جي حفاظت لاءِ مُقَرَّر فرمائي ڇڏيندو.

إِسْتِعَاذَةُ سُنَّتِ أَنْبِيَاءِ أَهِي

پيارا اسلامي ڀائرو! **إِسْتِعَاذَةُ** (يعني الله پاڪ جي پناهه گهرڻ) سُنَّتِ أَنْبِيَاءِ آهي. قرآن ڪريم ۾ اُن جو ذڪر موجود آهي. حضرت نُوح عَلَيْهِ السَّلَام عرض ڪيو:

رَبِّ ادْعِ اعُوذُ بِكَ | ترجمو ڪنُ العرفان: اي منهنجا رب! مان تنهنجي پناهه گهران ٿو. (سپيارو: 12، سورت هود: 47)

حضرت يوسُف عَلَيْهِ السَّلَام ۽ زُلَيْخا جو جڏهن اهو واقعو ٿيو، ان وقت حضرت يوسُف عَلَيْهِ السَّلَام چيو هو:

مَعَاذَ اللهِ | ترجمو ڪنُ العرفان: (اهڙي ڪم کان) الله جي پناهه. (سپيارو: 12، سورت يوسف: 23)

اٿين ئي حضرت موسيٰ عَلَيْهِ السَّلَام الله پاڪ جي پناهه گهري، حضرت مريم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهَا جيڪا پاڻ نبيّه ناهي پر هڪ عظيمُ الشَّان نبي حضرت عيسيٰ عَلَيْهِ السَّلَام

1... مسند ابى يعلى، جلد:4، صفحہ:320، حديث:4114-

2... تفسير نعيمي، جلد:1، صفحہ:45-

جي امڙ آهي، پاڻ الله پاڪ جي پناه گهري، ائين ئي ٻيا انبياءِ ڪرام **عَلَيْهِمُ السَّلَامُ** به الله پاڪ جي پناه گهرندا هئا ۽ اسان جا آقا **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**...! پاڻ **ڪي حڪم ٿيو:**

ترجمو ڪنزُ العرفان: اوهان فرمايو: مان صبح جي رب جي پناه وٺان ٿو.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

(سپارو: 30، سورت فلق: 1)

وڌيڪ حڪم ٿيو:

ترجمو ڪنزُ العرفان: اوهان چئو: مان سمورن ماڻهن جي رب جي پناه وٺان ٿو.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

(سپارو: 30، سورت ناس: 1)

آخري 2 سُورتن ۾ ايمان افروز نڪتو

هي قرآن ڪريم جون آخري 2 سُورتون آهن: **سُورهُ فَلَاقِ ۽ سُورَتِ وَالنَّاسِ**. هنن ٻنهي کي **مُعَوِّذَتَيْنِ** چوندا آهن يعني اهي 2 سُورتون جن ۾ الله پاڪ جي پناه گهرڻ جي تعليم ڏني وئي آهي. هتي هڪ نهايت خوبصورت نڪتو علماءِ ڪرام بيان فرمايو آهي: قرآن ڪريم جي ابتدا تي **سُورَتِ فَاتِحَهِ** سان، اختتام ٿيو **مُعَوِّذَتَيْنِ** تي. هنن جو پاڻ ۾ ڏاڍو گهرو تعلق آهي. **سُورَتِ فَاتِحَهِ** جي مرڪزي تعليم مُراقبو آهي يعني **سُورَتِ فَاتِحَهِ** ۾ اسان کي سيڪاريو ويو ته اي ٻانهو...! پنهنجي باطن کي پاڪ صاف ڪري، الله پاڪ جي ياد وڌائي وٺو، صرف ۽ صرف الله پاڪ جا ٿي وڃو! پوءِ پوري قرآن ڪريم ۾ اُن جا طريقا ٻڌايا ويا، اُن راهه جون مشڪلاتون ٻڌايون ويون، پوئين قومن جا واقعا ٻڌايا ويا.

ٻانهو پريشان ٿي وڃي ته اي الله پاڪ! تنهنجي قُرب حاصل ڪرڻ جو رستو ته ڏاڍو مشڪل آهي، ڪيئن پهچنداسين؟ آخر ۾ اچي فرمايو:

ترجمو ڪنزُ العرفان: اوهان چئو: مان سمورن ماڻهن جي رب جي پناه وٺان ٿو.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

(سپارو: 30، سورت ناس: 1)

يعني الله پاڪ تائين پهچڻ لاءِ، انهيءَ پاڪ رَبِّ ڪريم جي پناهه ۾ اچي
وجو! سڀ مشڪلون حل ٿي وينديون. (1)

اِسْتِعَاذَةُ سُنَّتِ مِصْطَفِي آهِي

سُبْحَانَ اللَّهِ! خيرا! مان عرض ڪري رهيو هئس ته اِسْتِعَاذَةُ يعني الله پاڪ جي پناهه
گهرڻ سُنَّتِ انبياءِ به آهي، سُنَّتِ مِصْطَفِي به آهي. پاڻ ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ڪثرت
سان الله پاڪ جي پناهه گهرندا هئا. شيطان مردود جي خلاف...!! اَلْحَمْدُ لِلَّهِ!
شيطان جو ته پاڻ سڳورن کي ڪجهه خُطرو ٿي ناهي نه، انبياءِ ڪرام
عَلَيْهِمُ السَّلَامُ تي ته شيطان مردود ڪو وار ڪري ٿي نٿو سگهي ۽ اسان جا آقا
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! سندن ته شان ٿي نِزالي آهي، پاڻ فرمايائون: هر هڪ سان
گڏ هڪ شيطان هوندو آهي (جنهن کي هُمَزَاد چوندا آهن)، فرمايائون: مون
سان گڏ جيڪو شيطان هو، اهو ڪلمو پڙهي مسلمان ٿي چڪو آهي. (2)

ته شيطان کان پاڻ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي ڪجهه خُطرو ناهي، پاڻ ڪريم
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اسان غلامن کي سيڪارڻ خاطر پناهه گهرندا هئا ۽ صرف شيطان
جي خلاف نه بلڪه ٻين به ڪيترين ئي شين جي خلاف پاڻ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ الله
پاڪ جي پناهه گهري. حديثن ۾ ان جو ذڪر موجود آهي، مان خلاصو عرض
ڪريان ٿو: پاڻ ڪريم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۶ بُري دوست کان الله پاڪ جي پناهه گهري
۶ بُري پاڙيسري کان الله پاڪ جي پناهه گهري. اهڙي طرح ۶ بي فائده علم
۶ خشوع کان خالي دل ۶ نه ڀرجندڙ نفس ۶ قبول نه ٿيندڙ دُعا ۶ ناتواني
۶ سُستي ۶ دل جي سختي ۶ غفلت ۶ تنگ دستي ۶ ذلت ۶ محتاجي
۶ فسق (يعني گناهه) ۶ جهڳڙي ۶ نفاق ۶ شهرت طلبي ۶ رباڪاري
۶ عذابِ قبر وغيره ڪيترين ئي شين کان الله پاڪ جي پناهه گهرندا هئا.

ائين اِسْتِعَاذَةُ يعني الله پاڪ جي پناهه گهرڻ سُنَّتِ انبياءِ به آهي، سُنَّتِ
مِصْطَفِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به آهي. تنهنڪري اسان کي ڪثرت سان الله پاڪ جي
پناهه گهرڻ جي عادت بڻائي وٺڻ گهرجي.

1... منهاج العابدین، العقبة الثالثة عقبه العوائق، العائق الثالث: الشيطان، صفحة: 132-
2... مسلم، كتاب صفة القيامة... الخ، باب تحريش الشيطان... الخ، صفحة: 1083، حديث: 2814 ملقطاً.

مدني پنج سُوره مان دعائون ياد ڪريو!

جن شين کان پناهه گهرڻ جو مون ذڪر ڪيو، انهن مان ڪيترن ئي جو بيان امير اهل سنت مولانا محمد الياس قادري دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه جي تمام بهترين ڪتاب مدني پنج سُوره ۾ موجود آهي. هي ڪتاب حاصل ڪريو! اُن ۾ خاص طور جتي دعائون جو ذڪر آهي، انهن کي پڙهو! روزانو جون هي دعائون ياد ڪريو! **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ!** ڏاڍو فائدو حاصل ٿيندو.

تصوُف جي پهرين ڏاڪڻ

پيارا اسلامي ڀائرو! ايئن ته **أَعُوذُ بِاللّٰهِ** آسان ترين وظيفو آهي، ٿورو ذهن تي زور ڏيو، ننڍيڻ ۾ جڏهن قرآن ڪريم پڙهڻ ڦاري صاحبِ وٽ ويا هئاسين ته هنن سڀ کان پهرين اسان کي **أَعُوذُ بِاللّٰهِ** پڙهڻ ئي سيڪاريو هوندو پر ٿي سگهي ٿو ته گهڻن کي هن جي معنيٰ ئي معلوم نه هجي، پڙهندا ته آهيون، جڏهن جڏهن تلاوت جي سعادت ملندي آهي، **أَعُوذُ بِاللّٰهِ** عموماً پڙهي ئي ويندي آهي، ان جو ترجمو ڇا آهي؟ ٻڌو! **أَعُوذُ** جو مطلب آهي: مان پناهه ۾ اچان ٿو. ڪنهن جي؟ **بِاللّٰهِ**: الله پاڪ جي. ڪهڙي دشمن کان بچڻ لاءِ؟ **مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ**: شيطانِ مردود کان.

مشهور مفسر قرآن مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: **أَعُوذُ بِاللّٰهِ** پڙهڻ ڇڻ ته مخلوق کان خالق ڏانهن موٽڻ آهي ۽ هي تصوُف جي پهرين ڏاڪڻ آهي.

يعني ٻانهو جڏهن معنيٰ تي نظر رکي دل جي گواهي سان **أَعُوذُ بِاللّٰهِ** پڙهندو آهي ته اهو ڇڻ ته الله پاڪ جي بارگاهه ۾ التجا ڪري رهيو هوندو آهي: يا الله پاڪ! مان تمام ڪمزور ٻانهو آهيان، تو مون کي مٿي مان پيدا فرمايو آهي، يا الله پاڪ! انتهائي سرڪش دشمن منهنجي پويان لڳل آهي، اي رَبِّ ڪريم! منهنجي اندر مقابلي جي طاقت ناهي. اي مالڪِ ڪريم! دنيا مون

کي پنهنجي طرف چڪي رهي آهي، نفس خواهشن تي اڀاري رهيو آهي، شيطان ايمان ڪسڻ ۾ لڳل آهي، اي الله پاڪ! مان نه هلي سگهان ٿو، مان مُقابلو نٿو ڪري سگهان، مان ڪمزور آهيان. اي مالڪِ ڪريم! مون کي پنهنجي پناه ۾ وٺي ڇڏ، تون ئي آهين، توکان سواءِ ڪا پناه گاه ناهي.

اوهان اندازو لڳايو! هي ڪيتري خوبصورت سوچ آهي، **اعوذُ باللهِ** جي ذريعي ٻانهو پنهنجي ڪمزوري جو اقرار به ڪري رهيو آهي، الله پاڪ جي قدرتن تي يقين به ٻڌائي رهيو آهي ۽ گڏوگڏ شيطان سان انتهائي نفرت کي به ظاهر ڪري رهيو آهي. اهي ئي 3 شيون جيڪڏهن حقيقتاً اسان کي مُيسر اچي وڃن، يعني (1): انسان کي پنهنجي ڪمزوري معلوم ٿي وڃي (2): الله پاڪ جي قدرتن تي يقين ويهي وڃي (3): شيطان مردود سان صحيح معنيٰ ۾ نفرت ٿي وڃي ته يقين مڃو! اسان جي زندگي سَنورجي سگهي ٿي.

فِرْعَوْن جو سبق آموز واقعو

فِرْعَوْن: اهو سرڪش ڪافر جنهن خُدا جي دعويٰ ڪري رکي هئي. مڪتبه المدينه جي ڪتاب: **حڪايتون ۽ نصيحتون**، صفحي: 373 تي آهي: هڪ پيري ائين ٿيو جو درياءَ نيل جو پاڻي تمام گهڻو گهٽجي ويو، فصلن کي پاڻي نه مليو، قحط سالي ٿي وئي، ماڻهو بک ۽ اُچ کان بي حال ٿي ويا، آخر سڀ ملي ڪري فِرْعَوْن وٽ آيا ۽ چيائون: اي فِرْعَوْن! اسان جا اهل و عيال، مال مويشي سڀ هلاڪ ٿي رهيا آهن، جيڪڏهن تون واقعي خُدا آهين ته درياءَ نيل کي جاري ڪري ڇڏ. هاڻي فِرْعَوْن ڄاڻندو ته هو ته مان خُدا ناهيان، اهو به ڄاڻندو هو ته مان درياھ کي جاري نٿو ڪري سگهان پر هاڻي ڪجهه ته ڪرڻو هو، نه ته جيڪو ڍونگ هن رچايو هو، ان جو ڪوڙ ظاهر ٿي پوي ها. تنهنڪري فِرْعَوْن ان جو هڪ حل سوچيو، هن اُوني لباس، وارن مان ٺهيل ٽوپي ۽ خاڪ سان ڀريل هڪ ٽيلهي کڻي ۽ بلڪل اڪيلو هڪ ويران جزيري ڏانهن هليو ويو، اتي وڃي هن شاهي لباس لاهي، اُوني لباس پهريو، مٿي تي وارن جي ٺهيل ٽوپي پاتي ۽ خاڪ کي زمين تي پکيڙي ان تي اُٿلڻ پُٿلڻ لڳو، هن روئيندي سر سڄدي ۾ رکي عرض ڪيو: اي منهنجا خالق و مالڪ! مان ڄاڻان ٿو ته تون ئي زمين ۽ آسمان جو مالڪ آهين پر مون تي بدبختي

غالب اچي وئي، مان تنهنجي نافرمانِي ۽ سرڪشي ۾ حد کان وڌي ويس، اي مالڪ! مون کي منهنجي قوم ۾ رُسوا نه ڪر، بيشڪ تون وڏو ڪرم فرمائڻ وارو آهين.

فِرْعَوْنُ؛ بدبخت جڏهن ائين رِبَ رَحْمَن و رَحِيمَ جي حُضُور پنهنجي عاجزي ۽ محتاجي جو اظہار ڪيو ته درياءَ ڪرم جوش تي آيو ۽ الله پاڪ درياءَ نيٺ کي جاري ٿيڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو. ⁽¹⁾

الله اڪبر! پيارا اسلامي پائرو! غور فرمايو! فِرْعَوْن جهڙو سرڪش ڪافر جيتوڻيڪ پنهنجي دُنياوي ڪوڙي عزت بچائڻ لاءِ ئي سهي، جڏهن الله پاڪ جي حُضُور پنهنجي مُحتاجي ۽ بي وسي جو اظہار ڪري، مڃي وئي ته مولا! تون ئي قدرتن وارو آهين، مان ته بي وس مُحتاج ٻانهو آهيان، جڏهن فِرْعَوْن پناه گهري ٿو ته الله پاڪ اهڙو ڪرم فرمائي ٿو، سوچيو اسان

ته پوءِ مسلمان آهيون، ان **رَبِّ الْعَالَمِينَ** جي حُضُور سجدا ڪرڻ وارا، ان جي محبوب ڪريم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جو ڪلمو پڙهڻ وارا آهيون، اسان جڏهن پنهنجي مُحتاجين جو اقرار ڪنداسين، پنهنجي بي وسي جو تَصَوُّر جمائي دل جي گهرائي سان مڃي ونداسين ته مولا! مان مُحتاج آهيان، تنهنجو ٻانهو آهيان، منهنجي ڪا طاقت ناهي، ڪا قوت ناهي، اي مالڪ ڪريم! مان تنهنجي پناه ۾ اچان ٿو. تڏهن اسان تي ڪهڙيون ڪهڙيون ڪرم نوازيون ٿي وينديون.

اسان ۽ اسان جي بي وسي

پيارا اسلامي پائرو! ٿوري تَوَجُّهُ ڏيو، اسان واقعي بي وس آهيون. غور فرمايو! ﴿﴾ جيڪڏهن زمين ڦاٽي پوي، ڇا اسان ان کي روڪي سگهنداسين؟ نه روڪي سگهنداسين نه. ڪير روڪي سگهي ٿو؟ الله پاڪ. پوءِ ڇو نه الله پاڪ جي پناه حاصل ڪجي ﴿﴾ آسمان مان تيز برسات وسي، ٻوڏ اچي وڃي، اسان روڪي سگهون ٿا؟ نٿا روڪي سگهون ﴿﴾ زلزلا اچي وڃن، اسان روڪي سگهون ٿا؟ نه ﴿﴾ جهنگلن ۾ هزارين قسم جا جانور آهن، جيڪڏهن

اهي جانور شهرن جو رُخ ڪن، ڇا اسان انهن کي روڪي سگهنداسين؟ نه روڪي سگهنداسين ﴿۵﴾ اڃا جهنگل به تورو پري جي ڳالهه ٿي وئي، اسان جي گهرن اندر ڪيترا ئي زهريلا جانور موجود هوندا آهن، سانڍي عام ڏسڻ ۾ ايندي آهي، گهرن ۾ آزاد گهمي رهي هوندي آهي. سياري ۾ نه ڄاڻ ڪتي گم ٿي ويندو آهي، اونھاري ۾ خبر ناهي ڪٿان نڪري ايندي آهي. اهي ئي سانڍيون جيڪڏهن سڀئي نڪري اچن، ڇا اسان انهن کي روڪي سگهنداسين؟ نه روڪي سگهنداسين، جيئن ڏکيو ٿي ويندو. ۽ ڪيترا ئي اهڙا مُعاملا آهن، جيڪي اسان جي اختيار ۾ ئي ناهن. الله پاڪ جي اختيار ۾ ته سڀ ڪجهه ئي آهي. جڏهن اسان بي وس آهيون، الله پاڪ سڀ قدرتن وارو آهي پوءِ ڇو نه اسان پنهنجي بي وسي جو اقرار ڪريون، اهو تسليم ڪري وٺون ته پناهه ملندي ته صرف الله پاڪ جي حضور ملندي ۽ الله پاڪ جي پناهه گهرڻ وارا بڻجي وڃون. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** وارا نيارا ٿي ويندا.

اُستاد جي بهترين نصيحت

هڪ بزرگ هئا، انهن پنهنجي شاگرد کان پڇيو: پت...! فرض ڪر! تون ڪٿان لنگهي رهيو آهين، هڪ ڪٿو توتي پونڪڻ لڳو. هاڻي ڇا ڪندين؟ چيائين: مان ان کي پري پڇائيندس. استاد صاحب فرمايو: پت! ائين ته تون اتي ئي بيٺو رهجي ويندين ڇو ته تون ڪٿي کي پڇائيندو رهندين، اهو پونڪندو رهندو. جيڪڏهن تون ڪٿي جي مالڪ کان مدد گهرين ته اهو ڪٿي کي پري هٽائي ڇڏيندو، تون آرام سان لنگهي ويندين، ائين ڪٿي کان به بچت ٿيندي ۽ وقت به بچي ويندو.⁽¹⁾

ڪيترو آسان طريقو آهي نه...! مالڪ جي پناهه ۾ اچي وڃو! سڀ مشڪلاتون حل ٿي وينديون.

قومِ يونس جي ڪمالِ حڪمتِ عملي

قرآنِ ڪريم ۾ خوبصورت واقعو بيان ٿيو آهي. حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَام الله پاڪ جا نبي آهن، پاڻ جنهن قوم ڏانهن نبي بڻائي موڪليا ويا، اهي ماڻهو

...1 تفسیر قرطبي، پارہ: 9، سورہ اعراف، زیر آیت: 200، جلد: 4، صفحہ: 210۔

يُونُسُ نالي علائقي ۾ رهندا هئا، كفر ۽ شرڪ ۾ مبتلا هئا، حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَامُ انهن کي ڏاڍو سمجهايو، نيڪي جي دعوت ڏني، ايمان ۽ دين ڏانهن سڏيو پر اهي ماڻهو كفر ۽ شرڪ کان نه رُڪيا. آخر حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَامُ انهن کي عذاب جي وعيد ٻڌائي ڇڏي، ٻڌائي ڇڏيو ته هاڻي عذاب اچي ئي رهندو. هي ڳالهه جڏهن انهن ٻڌي ته انهن کي فڪر لاحق ٿي وئي. ڳوٺ جا جيڪي وڏا ۽ سياڻا ماڻهو هئا، اهي گڏجي ويٺا، سوچڻ لڳا ته حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَامُ ڪڏهن به ڪا ڳالهه غلط ناهي ڪئي. جيڪڏهن پاڻ عذاب اچڻ جو فرمايو آهي ته عذاب اچي ئي رهندو. پاڻ ۾ مشورو ٿيڻ لڳو ته هاڻي ڇا ڪجي. مشوري سان هي ڳالهه طئي ٿي ته رات جو ڏسون: جيڪڏهن حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَامُ بستِي ۾ ئي رهيا، ان جو مطلب هوندو ته عذاب نه ايندو. جيڪڏهن پاڻ تشريف وٺي ويا ته مطلب هوندو ته عذاب ايندو. تنهنڪري انهن ڪجهه ماڻهو پاڻ عَلَيْهِ السَّلَامُ جي گهر مبارڪ جي ويجهو مُقَرَّر ڪري ڇڏيا! رات ٿي، حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَامُ بستِي مان ٻاهر تشريف وٺي ويا.

صبح ٿيو، عذاب جا آثار نظر اچڻ شروع ٿي ويا. هاڻي ماڻهو پريشان... ڪن ته ڇا ڪن. حضرت يونس عَلَيْهِ السَّلَامُ کي ڳولين ٿا ته ڪنهن طرح پاڻ تشريف وٺي اچن، اسان انهن جي هٿ تي ڪلمو پڙهون ۽ عذاب کان بچي وڃون پر پاڻ عَلَيْهِ السَّلَامُ ته تشريف وٺي وڃي چڪا هئا. هاڻي انهن هڪ ترڪيب سوچي، ڇا پوڙها، ڇا جوان، عورتون، ٻار، سڀ گهرن مان نڪتا، ٿلها لباس پهري، جهنگل ڏانهن نڪري ويا، سڀني الله پاڪ جي حُضُورِ گِزِگِزائِئِ شِروَعِ ڪري ڏنو: اي مالڪِ ڪريم! اسان ڪريم! اسان توبه ڪريون ٿا.

ائين انهن رڙيون ڪري الله پاڪ جي پناهه گهري ته الله پاڪ انهن جي توبه کي قبول فرمائي ورتو ۽ اهو عذاب جيڪو انهن جي مٿن تائين پهچي چڪو هو، ان کان انهن کي نجات عطا فرمائي ڇڏي. (1)

1... تفسیر قرطبي، پارہ: 9، سورۃ اعراف، زیر آیت: 200، جلد: 4، صفحہ: 210۔

پناه مَرُونِ هڪ ئي آهي

سُبْحٰنَ اللّٰهِ! پتو پيو: ٻانهو اهو سمجهي وٺي ته مان بي وس آهيان، پناه صرف الله پاڪ جي حُضُورِ مِلندي ته سموريون مشڪلون تري سگهن ٿيون. الله پاڪ فرمائي ٿو:

وَ ظَنُّواْ اَنْ لَّا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّا اِلَيْهِ ۗ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوْا ۗ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ (سپارو: 11، سورت توبه: 118)

ترجمو **ڪنزُ العرفان:** ۽ انهن يقين ڪري ورتو ته الله جي ناراضگي سان (بچڻ جي لاءِ) ان کان سواءِ ڪا پناه ناهي ته الله انهن جي توبه قبول ڪئي ته جيئن اهي توبه ڪندا رهن بيشڪ الله ئي توبه قبول ڪرڻ وارو مهربان آهي.

پيارا اسلامي ڀائرو! معلوم ٿيو: الله پاڪ جي پناه ۾ اچڻ بغير اسان وٽ ڪو چارو ناهي. تنهنڪري سنو اهو ئي آهي ته اسان الله پاڪ جي پناه ۾ اچي وڃون، ان جي حُضُورِ عرض ڪريون: **مولا!** مان ڪمزور آهيان، ناتوان آهيان، بي وس آهيان، اي مالڪ ڪريم! تنهنجو هي ڪمزور ٻانهو تنهنجي حُضُورِ حاضرِ توکان پناه جو طلبگار، مون کي پناه نصيب فرمائي ڇڏ.

اعوذُ باللهِ ۽ آزاد خيالي جو تصور

پيارا اسلامي ڀائرو! اڄڪلهه هڪ نظريو گهڻو عام آهي، ڏاڍا گهڻا ماڻهو ان جا گروِيڊه (پوئلڳ) به ٿي ويندا آهن ۽ اهو نظريو آهي آزاد خيالي (Free Will Theory) **اعوذُ باللهِ** ۾ ان جي به ڪات آهي. اسان جي مرضي ۽ اسان جو ارادو جيڪو آهي اهو هڪ خاص حد تائين ڪم ڪري سگهي ٿو، جيڪڏهن اسان ان کي آزاد ڇڏي ڏيون، بلڪل آزاد خيال ٿي وڃون ته اسان جي ارادن، اسان جي سوچن ۽ اسان جي خيالن تي شيطان قبضو جمائي سگهي ٿو. ان ڪري جڏهن اسان چوندا آهيون: **اعوذُ باللهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ** ته ان ۾ هڪ هي اقرار به آهي ته اي الله پاڪ! مان پنهنجي ارادن ۽ خيالن کي به تنهنجي سپرد ڪريان ٿو ته جيئن شيطان منهنجي خيالن تي قبضو نه جمائي وٺي.

ترقي يافتہ بدشگوني

اڄڪله ڏسو! دنيا ترقي ڪري ورتي، خيالن ۽ سوچن کي آزاد ڇڏي ڏنو، بدشگوني ۾ ڦاسي ويا. وڏا وڏا ترقي يافته ملڪ آهن، 13 نمبر کان بدشگوني وڌندا آهن، انهن وٽ بلڊنگز ۾ 13 نمبر جي منزل نه هوندي آهي، جهازن ۾ 13 نمبر جي سيٽ نه هوندي آهي

۽ ٻيون به ڪيتريون ئي وهمي ڳالهيون ماڻهن ناهي رکيون آهن، مثلاً

◊ صبح صبح ڪنهن انڌي سان ملاقات ٿي وئي ◊ هڪ اک وارو ماڻهو سامهون اچي ويو ◊ ڪو مندو ملي ويو ◊ ڪارو ڪانو يا ٻلي سامهون کان گذري وئي ◊ ڪم تي ويندي وقت رستي ۾ ڪو بچڙو آواز ٻڌي ورتو ته بدشگوني ورتي ويندي آهي ته هاڻي منهنجو ڪم نه ٿي سگهندو ◊ ڏينهن کان بدشگوني ورتي ويندي آهي ◊ ايمبولينس جي آواز کان ◊ فائر برگيڊ جي آواز کان بدشگوني ورتي ويندي آهي ◊ ڪڏهن اخبارن ۾ شايع ٿيندڙ ستارن جي راند کان پنهنجي زندگي کي غمگين بڻائي ورتو ويندو آهي ◊ ڪجهه ماڻهو مهمان جي رخصتي کانپوءِ گهر ۾ بهاري ڏيڻ کي منحوس سمجهندا آهن ◊ سڌي اک ڦڙڪي ته يقين ڪيو ويندو آهي ته ڪا مصيبت ايندي ◊ عيد جمعي جي ڏينهن ٿي وڃي ته ان کي موجوده حڪومت تي ڳرو سمجهندا آهن ◊ ٻلي جي روڻ جي آواز کي منحوس سمجهيو ويندو آهي ◊ ڪڪڙ ڏينهن جي وقت اڏان ڏئي ته بدفالي ۾ مبتلا ٿي ويندا آهن ◊ ايستائين جو ان کي ڏيڻ ڪري ڇڏيندا آهن ◊ دڪان تان پهريون گراهڪ سوڌو وٺڻ بغير هليو وڃي ته دڪاندار ان کان بدشگوني وٺندو آهي ◊ نئين ڪنوار گهر اچڻ تي گهر ۾ ڪو بچڙو واقعو ٿي وڃي ته ان ڪنوار کي منحوس سمجهيو ويندو آهي ◊ جواني ۾ بيواهه ٿي وڃڻ واري عورت کي منحوس سمجهيو ويندو آهي ◊ خالي قينچي هلائڻ کي منحوس سمجهيو ويندو آهي ◊ سج گرهڻ جي وقت حامله عورت چري سان ڪا شيءِ نه کڻي ٻار پيدا ته ٿيندو پر ان جو هٿ يا پير ڪٽيل هوندو ◊ گهڻا وهمي طبيعت جا ماڻهو صفر جي مهيني کي مصيبتن، آفتن جو مهينو سمجهندا آهن

⊗ خاص طور ان جون ابتدائي 13 تاريخون جن کي ”تيره تيزي“ چيو ويندو آهي، انهن تاريخن کي ڏاڍو منحوس سمجهيو ويندو آهي ⊗ وهمي طبيعت جي ماڻهن جو اهو ذهن ٺهيل هوندو آهي ته صفر جي مهيني ۾ نئون ڪاروبار شروع نه ڪرڻ گهرجي، نه ته نقصان جو خطرو آهي ⊗ صفر المظفر ۾ سفر ڪرڻ کان بچڻ گهرجي، حادثو ٿي وڃڻ جو خطرو آهي ⊗ هن مهيني ۾ شاديون نه ڪن، چوڪرين جي رخصتي نه ڪن، گهر برباد ٿي وڃڻ جو خدشو آهي ⊗ گهڻا وهمي طبيعت جا ماڻهو ماه صفر ۾ وڏو ڪاروبار شروع ناهن ڪندا ⊗ ڪاروباري ڌيتي لپتي ناهن ڪندا ⊗ گهر کان ٻاهر اچ وڃ ۾ گهٽتائي ڪري ڇڏيندا آهن. ڇو...؟ نحوست ٿيندي، حادثو پيش اچي سگهي ٿو.

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ...!! جڏهن خيال کي آزاد ڇڏينداسين ته شيطان ائين ئي قبضا ڄمائيندو. حالت ڏسو اوهان...!! انسان هوائي جهاز تي ويهي هوا ۾ سفر ڪري رهيو آهي، ايتري ترقي ڪري ورتي پر دماغ ڏسو! 13 نمبر کي منحوس سمجهي رهيو آهي.

اڙي پاءُ...!! ڪجهه نه ٿيندو. جنهن ڪاري پلي جي رستي ڪٽڻ کان ڊڄي رهيو آهي، ان پلي جي خالق و مالڪ الله رَبُّ الْعَزَّةِ جي پناهه ۾ اچي وڃ! ويچاري ڪاري پلي تنهنجو ڇا بگاڙيندي، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** سموريون بگڙيون سنورجي وينديون.

ٻرائي جا 70 دروازا

حضرت مڪحول رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جنهن چيو: **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا مَنجَاً**

مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ الله پاڪ ان کان 70 قسم جون تڪليفون ڏور فرمائي ڇڏيندو. جن مان سڀ کان گهٽ درجي جي تڪليف تنگ دستي آهي. (1)

بيان جو خلاصو

خير! **پيارا اسلامي ڀائرو!** ڪلام جو خلاصو هي آهي ته اسان استعاذه جي عادت بڻايون. يعني الله پاڪ جي پناهه گهرندا ڪريون. اسان طريقو هي

... مصنف ابن ابى شيبه، ڪتاب الدعاء، باب ما اذا قاله الرجل... الخ، جلد: 7، صفحه: 135، حديث: 1-

به آهي ته **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ڪثرت سان پڙهندا ڪريون، هن هڪ جملي ۾ ٻانهو اقرار ڪندو آهي ته ﴿﴾ مان پاڻ کي سڃاڻي چڪو آهيان، ڏاڍو ڪمزور آهيان ﴿﴾ مان اهو به ڄاڻان ٿو ته شيطان منهنجو سخت ترين ڏشمن آهي ﴿﴾ ۽ مان اهو به ڄاڻان ٿو ته الله پاڪ جي پناهه جي بغير مان جتي به آهيان، غير محفوظ آهيان، تنهنڪري مان الله پاڪ جي پناهه ۾ اچان ٿو. جڏهن ٻانهو ائين الله پاڪ جي پناهه گهرندو آهي ته رَبِّ كَرِيمِ ڏاڍو رحمن ۽ رحيم آهي، ٻانهي کي پناهه عطا فرمائيندو آهي. جڏهن الله پاڪ جي پناهه ملي وڃي، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** هڪ شيطان ته ڇا ڪروڙين شيطان به اسان جو ڪجهه نٿا بگاڙي سگهن. الله پاڪ اسان کي ان جي توفيق نصيب فرمائي.

أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

12 ديني ڪمن مان هڪ ديني ڪم: مدرسة المدينه بالغان

پيارا اسلامي ڀائرو! گناهن کان نفرت جو جذبو حاصل ڪرڻ، نيڪ نمازي بڻجڻ جي سعادت حاصل ڪرڻ لاءِ عاشقانِ رسول جي ديني تنظيم دعوتِ اسلامي جي ديني ماحول سان وابسته ٿي وڃو! 12 ديني ڪمن ۾ به خوب وڏي چڙهي حصو وٺو! **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** زندگي سنورجي ويندي، الله پاڪ چاهيو ته دُنيا کان بي رغبتي جي دولت به ملندي ۽ اخلاق ۽ ڪردار به سُورجي ويندا. 12 ديني ڪمن مان هڪ ديني ڪم **مدرسة المدينه بالغان** به آهي جنهن ۾ درست تجويد ۽ قراءت سان قرآنِ ڪريم پڙهڻ سيکاريو ويندو آهي. **حديثِ پاڪ ۾ آهي:** توهان ۾ بهتر اهو آهي جيڪو قرآن سکي ۽ سيکاري ⁽¹⁾ ﴿﴾ قرآن مجيد الله پاڪ جو ڪتاب آهي ﴿﴾ ٻانهن جي نالي رَبِّ ڪريم جو پيغام آهي ﴿﴾ پر افسوس! اڄ مسلمان قرآنِ ڪريم کان ڏاڍو پري ٿيندا پيا وڃن ﴿﴾ گهڻن ماڻهن کي مٿان ڏسي به ڏرست قرآن مجيد پڙهڻ نٿو اچي ﴿﴾ جيڪي پڙهي وٺن ٿا اهي به تجويد ۽ مخارج جون اهڙيون غلطيون ڪن ٿا، جن جي سبب نماز ئي ناهي ٿيندي.

1... ترمذی، کتاب فضائل القرآن، باب ماجاء فی تعليم القرآن، صفحہ: 675، حديث: 2907.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! عاشقانِ رسولِ جِي ديني تنظيمِ دعوتِ اسلامي مختلف مسجدن ۽ مارڪيٽن ۾ روزانو جِي بنياد تي مدرسهُ المدينه بالغان جون ڪلاسون لڳائي قرآنِ ڪريم جو فيضانِ عام ڪرڻ ۾ مَصْرُوف آهي ﴿﴾ جن ۾ دُرُست تجويد ۽ قراءت سان قرآنِ ڪريم پڙهڻ سيڪاريو ويندو آهي ﴿﴾ فرضِ عُلُوم به ٻڌايا ويندا آهن ﴿﴾ سُنْتون ۽ آداب به سيڪاريا ويندا آهن ۽ ﴿﴾ ترجمو ۽ تفسير ٻڌڻ جو به موقعو ملندو آهي. اوهان به ان ۾ شرڪت ڪندا ڪريو! **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ الْكَرِيْمُ!** ڪوڙ برڪتون ملنديون. اچو! ترغيب لاءِ هڪ مدني بهار ٻڌون ٿا.

فيشن پرست جِي زندگي ۾ بهار اچي وئي

زم زم نگر، حيدرآباد (بابُ الاسلام، سنڌ) جِي علائقي آفندي ٿاؤن جِي مقيم هڪ اسلامي پاءِ جِي بيان جو خلاصو آهي: ائون هڪ فيشن پرست نوجوان هيس، دنيا جِي موجِ مستي ۾ گم، پنهنجي آخرت جِي اَنجام کان غافل زندگي جا ڏينهن گذاري رهيو هيس ته منهنجي سُنل قسمت جاڳي پئي، مون کي مدرسهُ المدينه (برائي بالغان) جون روحاني فضائون ته ڇا ميسر آيون، منهنجي ته خوش بختي جِي سفر جو آغاز ٿي ويو- مدرسهُ المدينه (برائي بالغان) جِي برڪتن منهنجي دل جِي اونداهي کي خوفِ خدا ۽ عشقِ مُصطفي جِي ڏيئي سان مُنور ڪري ڇڏيو- ان ۾ مون کي قرآنِ ڪريم جِي تعليم سان گڏوگڏ سُنتن تي عمل جو جذبو به مليو ۽ هفتيوار سُنتن پري اجتماع ۾ شرڪت جِي سعادت به نصيب ٿي- **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** مدرسهُ المدينه (برائي بالغان) ۾ پڙهڻ جِي برڪت سان منهنجي زندگي ۾ مدني بهار اچي وئي، فيشن پرستي ۽ موجِ مستي کان نجات حاصل ٿي

ترا شڪرِ مولیٰ دیا دینی ماحول | نه چھوڻي کبھی بھی خدا دینی ماحول
دعا ہے یہ تجھ سے دل ایسا لگا دے | نه چھوڻي کبھی بھی خدا دینی ماحول (1)

القرآن الڪريم موبائل ايپلي ڪيشن

اي عاشقانِ رسول! اڄ ٽيڪنالاجي جو دور آهي. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ!** عاشقانِ رسول جِي ديني تنظيمِ دعوتِ اسلامي جديد ٽيڪنالاجي جِي ذريعي به علمِ دين جو

فيضان عام ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهي آهي. دَعْوَتِ اسلامي جي I.T ڊپارٽمينٽ طرفان هڪ موبائل ايپلي ڪيشن جاري ڪئي وئي آهي، جنهن جو نالو آهي) Al Quran ul kareem: القرآن الڪريم). هن موبائل ايپلي ڪيشن ۾ ﴿﴾ مڪمل قرآن پاڪ پڙهڻ ﴿﴾ ۽ مختلف قارين جي آواز ۾ قرآن ڪريم ٻڌڻ جي سهولت موجود آهي ﴿﴾ ان سان گڏوگڏ ڪنهن مخصوص سورت يا ايت کي Bookmark به ڪري سگهجي ٿو يعني بار بار پڙهڻ واري سورت يا ايت کي Bookmark جي بدولت باساني پڙهي سگهجي ٿو.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه! هينئر تائين تقريبن 10 لک کان وڌيڪ فرد هن ايپلي ڪيشن کي ڊائون لوڊ ڪري چڪا آهن. اوهان به هي ايپلي ڪيشن پنهنجي موبائل ۾ انسٽال ڪري وٺو، پاڻ به فائدو حاصل ڪريو ۽ ٻين کي به ان جي ترغيب ڏياريو.

ڪجهه ضروري اعلانات

هر هفتي امير اهل سنت مولانا محمد الياس قادري **دَامَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه** مدني چينل تي لائيو هفتيوار مدني مذاڪرو فرمائيندا آهن، ايندڙ هفتي به مدني چينل تي رات 9 لڳي 45 منٽن تي **اِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** هفتيوار مدني مذاڪرو ٿيندو. جنهن ۾ شيخ طريقت، امير اهل سنت مولانا الياس عطار قادري **دَامَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه** سوالن جا جواب پڻ عنايت فرمائيندا. تمام ذميوار ۽ عاشقان رسول هن مدني مذاڪري ۾ پاڻ به شرڪت ڪن ۽ ٻين کي به ان جي دعوت ڏين.

❁ شيخ طريقت، امير اهل سنت **دَامَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه** يا خليفه امير اهل سنت **دَامَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه** هر هفتي هڪ ديني رسالو پڙهڻ جي ترغيب ارشاد فرمائيندا آهن، ايندڙ هفتي جي مدني مذاڪري ۾ رسالو **"شڪر جون برڪتون"** جو اعلان ڪيو ويندو. هي رسالو پاڻ به پڙهو! ٻين کي به ترغيب ڏياريو ۽ جيڪي سوشل ميڊيا مثلاً واٽس ايپ وغيره استعمال ڪندا آهن، رضاءِ الهي ۽ ثواب جي لاءِ هي رسالو ٻين کي به شيئر (Share) ڪيو!

❁ خليفه امير اهل سنت حضرت مولانا عبید رضا عطاري **دَامَتْ بَرَڪَاتُهُمُ الْعَالِيَه** جا پُراثر ۽ محبت پرياً بيان هاڻي ڪتاب جي صورت ۾ **"بيانات خليفه امير**

اهلسنت“ جي نالي سان دستياب آهن. توهان هن بيانن جي مجموعي کي مڪتبه المدينه جي ڪنهن به شاخ تان 650 روپين ۾ قيمتاً طلب ڪري سگهو ٿا، پاڻ به مطالعو ڪيو! ٻين کي به ان جي دعوت ڏيو!

✽ مجلس تقسيم رسايل پاران ماه **مُحَرَّم** شريف جي نسبت سان علم ۽ عمل جي فروغ لاءِ 2 بهترين ڪتابن ۽ رسالن تي مشتمل 2 خاص پيڪيج پيش ڪيا پيا وڃن:

پيڪيج نمبر 1 (صرف 100 روپين ۾) 1 عدد گذريل سالن جو ماهوار (عام) 2 عدد چونڊيل رسالا

پيڪيج نمبر 2 (صرف 200 روپين ۾): 1 عدد گذريل سالن جو ماهوار (خاص) 3 عدد وڏي سائيز ۽ 1 عدد ننڍو رسالو.

هنن پيڪيجز جو مقصد اسلامي معلومات عام ڪرڻ ۽ **مُحَرَّم** شريف جي عظمت ۽ پيغام کي گهر گهر پهچائڻ آهي.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَی مُحَمَّدٍ

منا اسلامي پائرو! بيان کي پڄاڻي تي آڻيندي، سنت جي فضيلت ۽ زندگيءَ جا چند آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪريان ٿو. تاجدار رسالت، شهنشاھِ

نبوت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو: **مَنْ أَحَبَّ سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ** يعني جنهن منهنجي سنت سان محبت ڪئي، ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي، اهو جنت ۾ مون سان گڏ هوندو.⁽¹⁾

سِينہ تيری سُنَّت کا مدينہ بنے آقا! | جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا

وعدي جي پابندي سُنَّت آهي

2 فرامينِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: (1): جيڪو وعدو پورو نٿو ڪري، ان جو ڪو ايمان ناهي⁽²⁾ (2): جيڪو مسلمان پنهنجي ڀاءُ سان وعدي خلافي ڪري ان تي الله پاڪ ۽ فرشتن ۽ سڀني انسانن جي لعنت آهي.⁽³⁾

1... تاريخ مدينه دمشق، جلد: 9، صفحہ: 343۔

2... مصنف ابن أبي شيبة، ڪتاب الايمان، جلد: 7، صفحہ: 223۔

3... بخاري، ڪتاب الجزية، باب اثم من عاهد ثم غدر، صفحہ: 815، حديث: 3179۔

اي عاشقانِ رسول! وعدو پورو ڪرڻ سُنَّتِ مصطفيٰ بلڪ سُنَّتِ انبياءِ آهي

﴿﴾ اسان جا آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وعدي جا تمام پڪا هئا ۽ ﴿﴾ وعدو توڙڻ کي

گهڻو ناپسند فرمائيندا هئا ﴿﴾ اعلانِ نبوت کان پهريان هڪ پيري هڪ شخص

پاڻ سڳورن کي عَرَضُ ڪيو: اوهان ترسو! مان هيئن تر ٿو اچان، اهو شخص

هليو ويو پر واپس اچڻ وساري ويو، 3 ڏينهن کانپوءِ ان کي ٻيهر ياد آيو،

جڏهن هي انهيءَ جاءِ تي پهتو ته هي ڏسي حيران رهجي ويو ته پاڻ ڪير

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 3 ڏينهن گذرڻ جي باوجود اتي ئي تشریف فرما هئا ۽ **مَا شَاءَ اللهُ!**

شفقت ۽ رَحْمَتِ ۽ حُسْنِ أَخْلَاقِ ڏسو! پاڻ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ان کي دڙڪو نه

ڏنو ۽ نه ئي جلال فرمايو، بس ايترو فرمائائون: اي شخص! تو مون کي

مشقت ۾ وجهي ڇڏيو. (1) الله پاڪ اسان کي به سُنَّتِ سرڪار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

تي عمل ڪندي وعدا پورا ڪرڻ وارو بڻائي. اَمِينِ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ۔

مختلف سُنَّتُون سڪڻ لاءِ مڪتبه المدينه جي **بهار شريعت** جلد:3 مان حصو

16 ۽ شيخ طريقت، امير اهل سنت مولانا الياس قادري **دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه** جو 91

صفحن جو رسالو **550 سُنَّتُون ۽ آداب** خريد فرمايو ۽ پڙهو. سُنَّتُون سڪڻ جو

هڪ ذريعو دعوتِ اسلامي جي قافلن ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ سُنَّتَن پريو

سفر به آهي.

سُنَّتِن سِڪِنِي تِنِ وِنِ ڪِي لِي | هِر مِهِنِي چَلِيں، قافلے ميں چلو

الله پاڪ اسان کي عمل جي توفيق عطا فرمائي. اَمِينِ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنتن پري

اجتماع ۾ پڙهيا ويندڙ 6 درود شريف ۽ 2 دعائون

(1) جمع جي رات جو دُرُود

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِنِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الْحَبِيبِ الْعَالِي
الْقَدْرِ الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

بزرگن فرمايو ته جيڪو شخص هر جمعرات (جمع ۽ خميس جي وچين رات) هن دُرُود شريف کي پابندي سان گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو پڙهندو موت جي وقت سرڪار مدينه صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي زيارت ڪندو ۽ قبر ۾ داخل ٿيڻ وقت به ايستائين هو ڏسندو ته سرڪار مدينه صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ان کي پنهنجي هٿن سان قبر ۾ داخل ڪري رهيا آهن. (1)

(2) سمورا گناه معاف

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ

حضرت سَيِّدُنَا انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کان روايت آهي ته تاجدارِ مدينه صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: جيڪو شخص هي دُرُود شريف پڙهي جيڪڏهن بينل هو تو ويهڻ کان پهريان ۽ وينل هو ته بيهڻ کان پهريان، ان جا گناه معاف ڪيا ويندا. (2)

(3) رحمت جا ستر دروازا

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

جيڪو هي دُرُود شريف پڙهندو آهي ان تي رحمت جا ستر دروازا کوليا ويندا آهن. (3)

1... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص 151 ملخصاً

2... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الحادية عشرة، ص 65

3... القول البيديع، الباب الثاني، ص 277

(4) چه لک دُرود شريفن جو ثواب

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ صَلَاةً دَائِبَةً بِدَوَامِ مُلْكِ اللَّهِ

حضرت أحمد صاوي رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ ڪن بزرگن کان نقل ڪن ٿا هن دُرود شريف کي هڪ ڀيرو پڙهڻ سان چه لک دُرود شريف پڙهڻ جو ثواب حاصل ٿيندو آهي. (1)

(5) قُرْبِ مُصْطَفِي صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا تَحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

هڪ ڏينهن هڪ شخص آيو ته حُضُورِ أَنُورِ صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کيس پنهنجي ڀي صديقِ اڪبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي وچ ۾ ويهاريو، انهيءَ تي صحابه ڪرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ کي تَعَجُّبُ ٿيو ته اهڙي مرتبي وارو شخص ڪير آهي جڏهن اهو هليو ويو ته سرڪارِ مدينه صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هو جڏهن مون تي دُرُودِ پَآڪِ پڙهندو آهي ته هيئن پڙهندو آهي. (2)

(6) دُرُودِ شَفَاعَتِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْبُقْعَةَ الْبُقْرَةَ بِعِنْدِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

شافع امر صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمان معظم آهي: جيڪو شخص هي درود پاڪ پڙهي ان جي لاءِ منهنجي شفاعت واجب ٿي ويندي آهي. (3)

1... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الثانية والخمسون، ص 149

2... القول البديع، الباب الاول، ص 2125

3... التغييب والترهيب، ج 2، ص 329، حديث 31

(1) هڪ هزار ڏينهن جون نيڪيون

جَزَى اللهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

حضرت سَيِّدُنَا ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا کان روايت آهي ته سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن فرمايو: هي درود شريف پڙهڻ واري جي لاءِ ستر فرشتا هڪ هزار ڏينهن تائين نيڪيون لکندا آهن.⁽¹⁾

(2) جن شب قدر حاصل ڪري ورتي

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

(خدا، حلیم و کریم کان سواءِ ڪوئي عبادت جي لائق ناهي، الله عَزَّوَجَلَّ پاڪ آهي جيڪو ستن آسمانن ۽ عرشِ عظيم جو پروردگار آهي)
فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن هن دُعا کي ٿي پيرا پڙهيو جن ان شب قدر کي حاصل ڪري ورتو.⁽²⁾

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!   صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

1... مجمع الزوائد، كتاب الادعية، باب في كيفية الصلاة... الخ، 254/10، حديث: 17305

2... ابن عساکر ج 19، ص 155، حديث 4455